

INFORME EN RELACIÓ A LES NOVETATS DE LA LLEI 9/2017, DE 8 DE NOVEMBRE, DE CONTRACTES DELS SECTOR PÚBLIC QUE AFECTEN DE FORMA ESPECÍFICA A L'ÀMBIT LOCAL

La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP), amb la mateixa sistemàtica que el Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes del sector públic (TRLCSP), ubica la regulació específica per als ens locals a les disposicions addicionals, concretament a la segona i la tercera.

La disposició addicional tercera, a l'apartat 1, deixa clar que les administracions públiques locals aplicaran les regles contingudes a la LCSP, amb les especialitats que es recullen a les disposicions addicionals segona i tercera. Conseqüentment, a més d'algunes novetats que puguin presentar-se i que estan regulades a les disposicions addicionals esmentades, la LCSP presenta novetats importants comuns a totes les administracions públiques, que també afectaran a l'àmbit local, però que no són objecte d'aquest informe, i que han estat analitzades en els diversos informes elaborats per aquesta Direcció General.

I. COMPETÈNCIES EN MATÈRIA DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA DE LES ENTITATS LOCALS

Les competències dels diferents òrgans de les entitats locals en matèria de contractació es regulen als apartats 1, 2 i 3 de la disposició addicional segona de la LCSP en els termes següents:

1. Competències: Alcalde-President versus Ple (apartats 1 i 2 DA2^a)

- A) Corresponen a l'**alcalde o al president** de les entitats locals les competències com a òrgan de contractació dels contractes següents:
- Obres, subministraments, serveis, concessió d'obres, concessió de serveis i contractes administratius especials, quan el seu valor estimat no superi el 10% dels recursos ordinaris del seu pressupost ni, en qualsevol cas, la quantia de 6 milions d'euros.
 - S'inclouen els contractes plurianuals si la seva durada no supera els 4 anys, eventuais pròrrogues incloses, sempre que l'import acumulat de totes les anualitats no superi, ni el percentatge indicat, referit als recursos ordinaris del pressupost del primer exercici, ni la quantia assenyalada a l'apartat anterior.
 - Contractes privats, adjudicacions de concessions sobre els béns i l'adquisició de béns immobles i drets subjectes a la legislació patrimonial quan el pressupost base de licitació no superi el 10% dels recursos ordinaris del pressupost ni l'import de 3 milions d'euros, així com l'alienació del patrimoni quan el seu valor no superi el percentatge ni la quantia indicats.
- B) Corresponen al **Ple** les competències com a òrgan de contractació respecte dels contractes següents:

- Els contractes mencionats a l'apartat anterior que per quantia o durada no corresponguin a l'alcalde o president de l'entitat local.
- Els contractes privats, adjudicacions de concessions sobre els béns i l'adquisició de béns immobles i drets subjectes a la legislació patrimonial i així com l'alienació del patrimoni quan no estiguin atribuïdes a l'alcalde o president, i dels béns declarats de valor històric o artístic qualsevol que sigui el seu valor.
- Així mateix al Ple li correspon l'aprovació dels plecs de clàusules administratives generals (art. 121 LCSP)¹. Aquesta és una novetat de la LCSP.

Les novetats de la LCSP pel què fa a la distribució de competències són:

- L'al·lusió que fa als contractes de concessió d'obra i concessió de servei i als contractes administratius especials;
- Que per determinar la competència fa referència al valor estimat del contracte, mentre que el TRLCSP ho feia a l'import del contracte;
- L'exigència d'incloure les eventuais pròrrogues per determinar la competència en els contractes plurianuals.
- En els contractes patrimonials, la LCSP es refereix específicament a la celebració de contractes privats i pren el pressupost base de licitació per determinar la competència, en canvi el TRLCSP feia referència al valor del bé.
- Cal apuntar que s'ha suprimit la previsió de l'apartat 14 de la disposició addicional segona del TRLCSP que establia que l'import dels contractes regulats en aquesta disposició a l'efecte de determinar la competència dels diferents òrgans havia d'incloure l'import de l'IVA. Aquesta supressió porta a entendre que ara no s'haurà de tenir en compte l'import de l'IVA per calcular els imports per determinar la competència.

En general, cal assenyalar que la LCSP incrementa les competències per contractar del Ple, en detriment de les competències dels alcaldes i presidents de les entitats locals.

2. Competències de la Junta de Govern Local (apartat 4 DA2^a)

D'acord amb el que establia el TRLCSP, en els municipis de gran població² les competències de l'òrgan de contractació que es descriuen als apartats 1 i 2 de la disposició addicional segona les exerceix la Junta de Govern Local, qualsevol que sigui l'import del contracte o la durada d'aquest.

¹ A Catalunya el Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, a l'article 278 ja establia que l'aprovació dels plecs de clàusules administratives generals corresponia al Ple seguint el procediment de les ordenances locals però aquest article va ser derogat per la Llei 16/2015, del 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat econòmica.

² Article 121 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local.

Així mateix, la LCSP afegeix que en els municipis de gran població, també serà el Ple el competent per aprovar els plecs de clàusules administratives generals.

3. Competències de la Junta de contractació (apartat 5 DA 2ª)

Les entitats locals potestativament poden constituir Juntes de Contractació, la regulació que fa la LCSP és pràcticament idèntica a la del TRLCSP.

Les Juntes de Contractació poden actuar com a òrgan de contractació en els contractes següents:

- Contractes d'obres, que tinguin per objecte treballs de reparació simple, de conservació i de manteniment.
- Contractes de subministrament, que es refereixin a béns consumibles o de fàcil deteriorament per l'ús.
- Contractes de serveis, quan el valor estimat no superi el 10 per cent dels recursos ordinaris de l'entitat o quan, si superen aquest import, les accions estiguin previstes en el pressupost de l'exercici a què correspongui i es realitzin d'acord amb el que disposen les bases d'execució d'aquest³.

Correspon al Ple acordar la constitució de les Juntes de Contractació i determinar la seva composició. Necessàriament n'ha de formar part l'interventor i el secretari, o el titular de l'òrgan que tingui atribuïda la funció d'assessorament jurídic de la corporació.

Els límits quantitius (que podran ser inferiors als assenyalats) o els referents a les característiques dels contractes en què intervindrà la Junta de Contractació com a òrgan de contractació s'han de determinar, en els municipis de gran població, per la Junta de Govern Local, i, en les restants entitats locals, pel Ple, a proposta de l'alcalde o del president quan aquest sigui l'òrgan que tingui atribuïda la competència sobre aquests contractes.

En els casos d'actuació de les Juntes de Contractació es prescindeix de la intervenció de la Mesa de contractació.

II. ÒRGANS D'ASSISTÈNCIA I COMITÈ D'EXPERTS

1. Mesa de contractació

La DA 2ª.7 disposa que la composició de la Mesa es publicarà en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació corresponent i estableix que es podran constituir meses de contractació permanents.

La mesa de contractació ha de tenir la **composició** següent:

- Presidència: un membre de la Corporació o un funcionari de la mateixa

³ El TRLCSP estableix quan el seu import no superi el 10% dels recursos ordinaris de l'entitat.

- Vocals (un mínim de 3):
 - Secretari o, si escau, el titular de l'òrgan que tingui atribuïda la funció d'assessorament jurídic.
 - L'interventor, o, si s'escau, el titular de l'òrgan que tingui atribuïda la funció de control econòmic-pressupostari.
 - Aquells altres que es designin per l'òrgan de contractació entre el personal funcionari de carrera o personal laboral al servei de la Corporació, o membres electes de la mateixa.
- Secretari: un funcionari de la Corporació.

La LCSP, com a novetat, afegeix que pot ser membre de la mesa el titular de l'òrgan que tingui atribuïdes la funció de control econòmic-pressupostari fet que el TRLCSP no preveia.

Els membres electes que, si s'escau, formin part de la Mesa de contractació no podran suposar més d'un terç del total de membres de la mateixa. La nova LCSP limita la participació del nombre d'electes a la mesa per garantir el caràcter tècnic d'aquesta.

Com a novetat la LCSP prohibeix que el **personal eventual** formi part de les meses de contractació i emeti informes de valoració de les ofertes.

Es permet formar part de la Mesa al **personal funcionari interí** únicament quan no hi hagi funcionaris de carrera prou qualificats i així s'acrediti a l'expedient.

En les entitats locals municipals, mancomunitats i consorcis locals, podran integrar-se en la mesa personal al servei de les corresponents diputacions provincials o comunitats autònomes uniprovincials.

2. Comitè d'experts

La DA 2ª. 8 regula les peculiaritats del Comitè d'experts⁴ pels ens locals, i estableix que podrà estar integrat per qualsevol personal funcionari de carrera o laboral fix amb qualificació apropiada que no hagi participat en la redacció de la documentació tècnica del contracte. En tot cas, entre aquest personal haurà de formar-ne part un tècnic jurista especialitzat en contractació pública.

III. REGLES ESPECÍFIQUES APLICABLES A DETERMINATS MUNICIPIS

1. Municipis de menys de 5.000 habitants

a) Redacció i licitació de projectes independents en els contractes d'obres (DA2ª.3 i DA3ª.7)

La DA 2ª. 3 introdueix com a novetat la previsió que en aquests municipis és competència del Ple autoritzar la redacció i licitació de projectes independents relatius a cadascuna de les parts d'una obra, quan el període d'execució excedeixi al d'un pressupost anual, sempre que

⁴ Art. 146.2a) LCSP

aquestes siguin susceptibles d'utilització separada en el sentit de l'ús general o del servei, o puguin ser substancialment definides.

La DA 3^a. 7 en relació a aquest supòsit afegeix que en els municipis de població inferior a 5.000 habitants, en els contractes d'obres que el seu finançament excedeixi d'un pressupost anual, es poden redactar projectes independents relatius a cadascuna de les parts de l'obra, sempre que aquestes siguin susceptibles d'utilització separada en el sentit del ús general o del servei, o puguin ser substancialment definides. L'execució de cada un dels projectes podrà ser objecte d'un contracte diferent, sense perjudici de l'aplicació dels articles 99 i 101 (articles que regulen l'objecte del contracte i el valor estimat).

El TRLCSP permet aquesta redacció de projectes independents en els contractes d'obres en que el seu període d'execució excedeixi al d'un pressupost anual i ara la LCSP requereix que siguin contractes d'obres en que el seu finançament excedeixi d'un pressupost anual.

Amb la nova regulació també s'elimina el requisit establert al TRLCSP que requeria per aquests supòsits l'autorització del Ple de la corporació adoptada per majoria absoluta i no podia ser objecte de delegació, ara la nova regulació ho flexibiliza eliminant aquesta exigència.

b) Centrals de contractació (DA2^a.6)

En aquests municipis de població inferior a 5.000 habitants les competències en matèria de contractació podran ser exercides pels òrgans que, amb caràcter de centrals de contractació, es constitueixin d'acord amb l'article 228 de la LCSP, mitjançant acords. També es poden concertar convenis en virtut dels quals s'encomani la gestió del procediment de contractació a les Diputacions Provincials o comunitats autònomes uniprovincials.

Cal tenir present que la DA 2^a.12 fa extensives totes les referències a les Diputacions Provincials contingudes a la LCSP també a ens locals supramunicipals previstos als corresponents Estatuts d'Autonomia amb competències assistencials i de cooperació als municipis, i de prestació de serveis públics locals (comarques, àrees metropolitanes..).

Les entitats locals, sense perjudici de la possibilitat d'adherir-se al sistema estatal de contractació centralitzada i a les centrals de contractació de les Comunitats Autònomes i d'altres entitats locals, tal com preveu l'apartat 3 de l'article 228, podran adherir-se també a les centrals de contractació que creïn les associacions d'entitats locals a què es refereix la disposició addicional cinquena de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, així com a les creades per l'Administració General de l'Estat (DA 3^a. 10). En aquest cas no estableix cap limitació per la població, i per tant és d'aplicació a totes les entitats locals amb independència del nombre d'habitants que tinguin.

c) Aprovació de la despesa

De la mateixa manera que al TRLCSP, la LCSP preveu que en els contractes dels municipis de menys de 5.000 habitants, l'aprovació de la despesa podrà ser substituïda per una certificació d'existència de crèdit que s'expedirà pel Secretari Interventor o, si s'escau, per l'Interventor de la corporació (DA 3^a. 4 LCSP).

2. Municipis de menys de 20.000 habitants

Els municipis de població inferior a 20.000 habitants podran licitar contractes no subjectes a regulació harmonitzada de concessió de serveis que facin referència a la gestió de dos o més serveis públics diferents sempre i quan:

- l'anualitat mitjana del contracte no superi els 200.000 euros, i
- l'òrgan de contractació justifiqui en l'expedient de contractació aquesta decisió en base a la necessitat objectiva de procedir a la gestió unificada d'aquests serveis.

En tot cas, el plec de clàusules administratives particulars precisarà l'àmbit funcional i territorial del contracte de concessió de serveis.

IV. FUNCIONS DE SECRETARIA I INTERVENCIÓ

1. Intervenció (apartat 3 DA3^a)

Els actes de fiscalització s'exerceixen per l'òrgan interventor de l'entitat local. La fiscalització s'ha de fer també, sobre la valoració de la repercussió econòmica del contracte (excepte si és un contracte menor) en relació al compliment dels principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera que exigeix l'article 7.3 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera. La única diferència amb l'anterior regulació és que la LCSP fa referència a *l'òrgan interventor* de l'entitat local en lloc de a *l'interventor de l'entitat local* i incorpora les exigències derivades de la normativa d'estabilitat pressupostària.

S'obliga a l'òrgan interventor a assistir a la recepció material de tots els contractes, excepte els contractes menors, en exercici de la funció de fiscalització material de les inversions ⁵. Podrà estar assistit a la recepció per un tècnic especialitzat en l'objecte del contracte, que haurà de ser diferent del director d'obra i del responsable del contracte.

Pel que fa a la comprovació material de la inversió, a més del que disposa aquesta DA 3^a s'ha de tenir present l'article 20 del Reial Decret 424/2017, de 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern en les entitats del sector públic local.

Les diputacions provincials, així com la resta d'ens locals supramunicipals amb competències assistencials i de cooperació als municipis, assistiran als petits municipis a aquests efectes i els altres que preveu la LCSP.

2. Secretaria (apartat 8 DA3^a)

Els informes que la LCSP assigna als serveis jurídics els ha d'emetre el secretari o el titular de l'assessoria jurídica en el cas de determinats municipis. Així, per als municipis de gran població s'estableix que correspon al titular de l'assessoria jurídica l'emissió dels informes que l'esmentat apartat 8 atribueix al secretari i que la coordinació de les obligacions de publicitat i informació esmentades correspondrà al titular de l'Òrgan de Suport a la Junta de Govern.

⁵Exigit per l'article 214.2d) del Text refós de la Llei reguladora de les Hisendes Locals aprovat pel Real Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març.

Com a novetat, la LCSP llista els supòsits en que serà preceptiu l'informe jurídic del Secretari:

- Aprovació dels expedients de contractació.
- Modificació de contractes.
- Revisió de preus.
- Pròrrogues.
- Manteniment de l'equilibri econòmic.
- Interpretació del contracte.
- Resolució dels contractes.

La LCSP disposa que correspon també al secretari la coordinació de les obligacions de publicitat i informació que s'estableixen en la normativa de transparència.

V. ALTRES DISPOSICIONS RELATIVES A LES ENTITATS LOCALS

1. Tramitació anticipada

De la mateixa manera que el TRLCSP preveia la tramitació anticipada dels contractes ara la LCSP a l'article 117.2 la regula amb caràcter general i com a novetat de forma específica per els ens locals a la DA 3^a. 2 que estableix que aquests podran tramitar anticipadament els contractes que la seva execució material hagi de començar a l'exercici següent o aquells que el seu finançament depengui d'un préstec, un crèdit o una subvenció sol·licitada a una altre entitat pública o privada, sotmetent l'adjudicació a la condició suspensiva de l'efectiva consolidació dels recursos que han de finançar el contracte corresponent.

2. Normes específiques per tipologies de contractes

a. Contractes de concessió d'obres i serveis (DA3^a.5)

La LCSP estableix que en els contractes de concessió d'obres i de serveis, l'expedient acreditatiu de la conveniència i oportunitat de la mesura que exigeix l'article 86.1 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local, amb el contingut reglamentàriament determinat, es tramitarà conjuntament amb l'estudi de viabilitat⁶ que regula aquesta Llei.

Aquest precepte de la LBRL permet les entitats locals exercir la iniciativa pública per al desenvolupament d'activitats econòmiques, sempre que estigui garantit el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària i de la sostenibilitat financera de l'exercici de les seves competències. En l'expedient acreditatiu de la conveniència i oportunitat de la mesura s'ha de justificar que la iniciativa no genera risc per a la sostenibilitat financera del conjunt de la Hisenda municipal i ha de contenir un anàlisi del mercat, relatiu a l'oferta i a la demanda existent, a la rendibilitat i als possibles efectes de l'activitat local sobre la concurrència empresarial. Correspon al ple de la respectiva corporació local l'aprovació de l'expedient, que determinarà la forma concreta de gestió del servei.

⁶ Art. 247 LCSP

b. Contracte d'obres (DA3^a. 6)

Són aplicables als contractes d'obres les normes sobre supervisió de projectes que estableix l'article 235.⁷ La supervisió la poden efectuar les oficines o unitats competents de la mateixa entitat contractant o, en el cas de municipis que no en tinguin, la corresponent Diputació provincial o administració autonòmica uniprovincial. En l'acord d'aprovació dels projectes es recollirà expressament la referència a l'existència d'informe favorable de supervisió.

A diferència del TRLCSP la LCSP permet expressament que la supervisió també la pugui fer l'administració autonòmica uniprovincial i afegeix que a l'acord d'aprovació s'ha de fer constar que l'informe de supervisió ha estat favorable.

c. Contractes d'adquisició de béns immobles

En l'àmbit patrimonial, en els contractes que tinguin per objecte l'adquisició de béns immobles, l'import de l'adquisició pot ser objecte d'un ajornament de fins a quatre anys, amb subjecció als tràmits que preveu la normativa reguladora de les hisendes locals per als compromisos de despeses futures.⁸ La LCSP com a novetat afegeix que aquest ajornament també podrà ser utilitzat per a l'adquisició de títols representatius de la titularitat del capital d'entitats que formin part del sector públic de l'entitat local per a la seva reestructuració.

3. Recurs especial en matèria de contractació (art. 46.4 LCSP)

Pel que fa a la competència per resoldre els recursos especials en matèria de contractació en l'àmbit de les corporacions locals, de la mateixa manera que ho regulava el TRLCSP, la LCSP disposa que serà establerta per les normes de les comunitats autònomes quan aquestes tinguin atribuïda competència normativa i d'execució en matèria de règim local i contractació.

A Catalunya, l'article 3.1 del Decret 221/2013, de 3 de setembre, pel qual es regula el Tribunal Català de Contractes del Sector Públic i s'aprova la seva organització i el seu funcionament, respecte de l'àmbit d'actuació, disposa que: *"El Tribunal exerceix les seves funcions en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, de les entitats i els organismes que formen part del seu sector públic que tenen la consideració de poders adjudicadors i, en el seu cas, de les administracions locals integrades en el seu territori i de les entitats i els organismes de l'Administració local que tenen la consideració de poders adjudicadors"*.

⁷ Art. 135 LCSP: Abans de l'aprovació del projecte, quan el pressupost base de licitació del contracte d'obres sigui igual o superior a 500.000 euros, IVA exclòs, els òrgans de contractació han de sol·licitar un informe de les corresponents oficines o unitats de supervisió dels projectes encarregades de verificar que s'han tingut en compte les disposicions generals de caràcter legal o reglamentari així com la normativa tècnica que siguin aplicables per a cada tipus de projecte. La responsabilitat per l'aplicació incorrecta de les mateixes en els diferents estudis i càlculs s'exigeix de conformitat amb el que disposa l'apartat 4 de l'article 233 de la present Llei.

En els projectes de pressupost base de licitació inferior a l'assenyalat, l'informe té caràcter facultatiu, llevat que es tracti d'obres que afectin l'estabilitat, seguretat o estanquitat de l'obra en el cas l'informe de supervisió també és preceptiu.

⁸ Art 174 TRLRHL

Com a novetat, l'article 46.4 de la LCSP permet que els Ajuntaments dels municipis de gran població i les Diputacions Provincials puguin crear un òrgan especialitzat i funcionalment independent, que ostenti la competència per resoldre els recursos. La seva constitució i funcionament i els requisits que han de reunir els seus membres, el seu nomenament, remoció i la durada del seu mandat es regirà pel que estableixi la legislació autonòmica. El Ple de la Corporació serà el competent per acordar la seva creació i nomenar i remoure als seus membres.

La resta dels Ajuntaments poden atribuir la competència per resoldre el recurs a l'òrgan creat per la Diputació de la província a la qual pertanyin.

4. Tarifes per l'ús d'obres o recepció de serveis

La LCSP aclareix la naturalesa jurídica de les tarifes que abonen els usuaris per la utilització de les obres o la recepció dels serveis, tant en els casos de gestió directa d'aquests, a través de la pròpia Administració, com en els supòsits de gestió indirecta, a través de concessionaris, com a prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari. A aquests efectes, a les disposicions finals novena, onzena i dotzena, es modifiquen la Llei 8/1989, de 13 d'abril, del règim jurídic de les taxes i els preus públics, la Llei 58/2013, de 17 de desembre, general tributària i la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, aprovat mitjançant Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març.

5. Plataforma de Serveis de Contractació Pública

L'article 347.3 de la LCSP estableix que els òrgans de contractació de les administracions locals, així com els de les seves entitats vinculades o dependents podran optar, de forma excloent i exclusiva, bé per allotjar la publicació dels seus perfils de contractant en el servei d'informació que a aquest efecte estableixi la comunitat autònoma del seu àmbit territorial, o bé per allotjar-los en la Plataforma de Contractació del Sector Públic.

A Catalunya, la disposició addicional vuitena de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, ja preveu que els perfils del contractant dels òrgans de contractació de totes les Administracions Públiques de Catalunya i del seu respectiu sector públic s'han d'allotjar-se de manera obligatòria en la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya (d'ara en davant PSCP), gestionant-se i difonent-se exclusivament a través d'aquesta. La PSCP es constitueix com un punt d'accés únic als perfils de contractant de les Administracions Públiques de Catalunya i del seu sector públic respectiu i està interconnectada amb la Plataforma de Contractació del Sector Públic de l'Estat i, d'acord amb el que disposa l'article 347.3 de la LCSP.

Barcelona, 14 de març de 2018

Èlia Vilaseca i Arqués

Rosa Maldonado i Camats

Tècnica de la Direcció General
de Contractació Pública

Responsable Jurídic de
Processos i d'Organització